

Niniejszy dokument prezentuje najważniejsze informacje o produkcie. Pełne informacje o produkcie podawane są przed zawarciem umowy ubezpieczenia i znajdują się w Ogólnych Warunkach Ubezpieczenia WARTA TRAVEL o symbolu C0512 (zwanymi dalej OWU). Powyższe OWU obowiązują od dnia 1 stycznia 2019 roku.

Jakiego rodzaju jest to ubezpieczenie?

WARTA TRAVEL to ubezpieczenie turystyczne gwarantujące ochronę ubezpieczeniową podczas podróży zagranicznych na całym świecie w zakresie terytorialnym określonym w umowie ubezpieczenia. W ramach tego ubezpieczenia zapewniamy m.in. organizację i pokrycie kosztów leczenia w przypadku nagłego zachorowania, następstw choroby przewlekłej i nieszczęśliwego wypadku, bezgotówkową likwidację szkód za granicą, usługi assistance, w tym transport do Polski po wypadku czy nagłym zachorowaniu.

Co jest przedmiotem ubezpieczenia?

- ✓ koszty leczenia nagłych zachorowań, następstw chorób przewlekłych i nieszczęśliwych wypadków wraz z usługami assistance
- ✓ następstwa nieszczęśliwych wypadków
- ✓ bagaż podróży, wydatki poniesione w związku z opóźnieniem dostarczenia bagażu oraz opóźnieniem lub odwołaniem lotu
- ✓ odpowiedzialność cywilna w życiu prywatnym
- ✓ koszty odwołania podróży
- ✓ kontynuacja leczenia powypadkowego w Rzeczypospolitej Polskiej
- ✓ zniesienie udziału własnego w wynajętym samochodzie

Suma ubezpieczenia

- ✓ z zastrzeżeniem OWU, sumę ubezpieczenia/sumę gwarancyjną określa klient; w przypadku kosztów odwołania podróży, kontynuacji leczenia w Rzeczypospolitej Polskiej oraz zniesienia udziału własnego w wynajętym samochodzie maksymalne sumy ubezpieczenia są wskazane w OWU
- ✓ suma ubezpieczenia/suma gwarancyjna stanowi górną granicę odpowiedzialności Warty

Szczegółowy opis przedmiotu i zakresu ochrony został omówiony w rozdziale 2 OWU.

Czego nie obejmuje ubezpieczenie?

- ✗ szkód powstałych w kraju stałego zamieszkania klienta
- ✗ operacji plastycznych
- ✗ leczenia stomatologicznego: profilaktycznego, protetycznego i ortodontycznego
- ✗ szkód w środowisku naturalnym

Pozostałe informacje zawarte są w rozdziale 3 OWU.

Jakie są ograniczenia ochrony ubezpieczeniowej?

Warta nie ponosi odpowiedzialności za zdarzenia i koszty powstałe w wyniku:

- ! umyślnego działania lub rażącego niedbalstwa
- ! uszkodzenia ciała i rozstroju zdrowia, spowodowanego leczeniem oraz zabiegami leczniczymi
- ! zażycia narkotyków lub innych środków odurzających
- ! prowadzenia wszelkiego rodzaju środków transportu bez wymaganych prawem danego kraju uprawnień
- ! działania wbrew miejscowemu prawu i zakazom władz lokalnych
- ! usiłowania lub popełnienia umyślnie przestępstwa lub samobójstwa
- ! zaburzeń psychicznych
- ! zawodowego uprawiania sportu

Pozostałe ograniczenia oraz wyłączenia odpowiedzialności uprawniające do odmowy wypłaty odszkodowania i innych świadczeń lub ich obniżenia zostały wskazane w rozdziale 3 OWU.

Gdzie obowiązuje ubezpieczenie?

- ✓ ubezpieczenie obowiązuje podczas podróży zagranicznych w zakresie terytorialnym określonym na polisie (z wyłączeniem terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i kraju stałego zamieszkania Ubezpieczonego)

Co należy do obowiązków Ubezpieczonego?

Do obowiązków Ubezpieczonego/Ubezpieczającego należy:

- opłacenie składki z góry za cały okres ubezpieczenia
- w przypadku powstania szkody:
  - powiadomienie telefoniczne COK o zdarzeniu niezwłocznie po jego zajściu lub uzyskaniu o nim wiadomości, nie później niż w ciągu 7 dni po ustaniu przyczyn uniemożliwiających wcześniejsze zgłoszenie szkody
  - postępowanie zgodnie ze wskazówkami udzielonymi przez pracownika COK, a w szczególności przekazanie do Warty zgłoszenia szkody wraz z dokumentami potwierdzającymi powstanie zdarzenia i zasadność roszczeń
  - podanie wszelkich dostępnych informacji potrzebnych do udzielenia pomocy z zakresu usług assistance, a w szczególności imienia i nazwiska, numeru polisy, miejsca pobytu i numeru telefonu, pod którym COK może się skontaktować z klientem lub jego przedstawicielem, krótkiego opisu zdarzenia objętego ubezpieczeniem assistance oraz rodzaju potrzebnej pomocy
  - stosowanie się do zaleceń Warty oraz udzielanie jej informacji i pełnomocnictw w zakresie niezbędnym do prawidłowej likwidacji szkody

Szczegółowe informacje podane są w rozdziale 4 i 5 OWU.

Jak i kiedy należy opłacać składki?

Składka powinna być zapłacona w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia lub później, jeżeli takie były ustalenia w umowie ubezpieczenia.

Składka jest płatna: gotówką, kartą płatniczą lub przelewem bankowym, w zależności od dostępności danej formy płatności w punkcie sprzedaży.

Kiedy rozpoczyna się i kończy ochrona ubezpieczeniowa?

Z zastrzeżeniem indywidualnych uzgodnień, odpowiedzialność Warty:

- rozpoczyna się od dnia wskazanego w dokumencie ubezpieczenia jako początek okresu ubezpieczenia, nie wcześniej jednak niż:
  - od dnia następnego po zawarciu umowy ubezpieczenia i zapłaceniu składki albo jej pierwszej raty
  - od dnia i godziny zawarcia umowy ubezpieczenia i opłacenia składki, pod warunkiem, że w chwili zawarcia umowy klient przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej
- kończy się w zakresie ubezpieczenia:
  - kosztów leczenia, assistance, bagażu podróznego, odpowiedzialności cywilnej, kontynuacji leczenia powypadkowego w Rzeczypospolitej Polskiej, zniesienia udziału własnego w wynajętym samochodzie w momencie przekroczenia granicy Rzeczypospolitej Polskiej albo kraju stałego zamieszkania klienta – nie później niż o godzinie 23:59 w dniu oznaczonym w polisie jako dzień zakończenia okresu ubezpieczenia
  - następstw nieszczęśliwych wypadków w momencie powrotu klienta do miejsca zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej albo kraju stałego zamieszkania klienta – nie później niż o godzinie 23:59 w dniu oznaczonym w polisie jako dzień zakończenia okresu ubezpieczenia
  - kosztów odwołania podróży z dniem wskazanym w dokumencie ubezpieczenia jako koniec okresu ubezpieczenia, a w odniesieniu do anulowania biletu podróznego lub noclegu z datą wyjazdu klienta do celu podróży wskazaną na bilecie podróznym lub datą zameldowania się klienta w miejscu noclegu wskazanego w dokumencie rezerwacji

Umowę ubezpieczenia kosztów odwołania podróży zawiera się w dowolnym terminie, lecz nie później niż na 7 dni kalendarzowych przed datą rozpoczęcia podróży.

Szczegółowe informacje na temat ochrony ubezpieczeniowej znajdują się w §34 OWU.

Jak rozwiązać umowę?

Jeżeli umowa została zawarta na okres dłuższy niż 6 miesięcy, Ubezpieczający może odstąpić od niej za pomocą pisemnego powiadomienia w ciągu:

- 30 dni od dnia zawarcia umowy – osoby fizyczne
- 7 dni od dnia zawarcia umowy – przedsiębiorcy

Konsument, który zawarł umowę za pośrednictwem środków porozumiewania się na odległość, może od niej odstąpić bez podania przyczyn, składając stosowne oświadczenie na piśmie w terminie 30 dni od poinformowania go o zawarciu umowy lub od dnia potwierdzenia informacji o zawarciu umowy, jeżeli jest to termin późniejszy.

Szczegółowe informacje na temat rozwiązywania umowy ubezpieczenia znajdują się w §34 OWU.

OGÓLNE WARUNKI UBEZPIECZENIA WARTA TRAVEL

Informacja o postanowieniach ogólnych warunków ubezpieczenia, o których mowa w art. 17 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz.U. 2015, poz. 1844)

RODZAJ INFORMACJI

NUMER JEDNOSTKI REDAKCYJNEJ W OWU

Przesłanki wypłaty odszkodowania i innych świadczeń

§ 2 ust. 1, § 4, § 5, § 6, § 7, § 8, § 9, § 10

Ograniczenia oraz wyłączenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń uprawniające do odmowy wypłaty odszkodowania i innych świadczeń lub ich obniżenia

§ 2 ust. 3-4, § 11, § 12, § 13, § 14, § 15, § 16, § 17, § 25 ust. 1-3 i ust. 5-6

ROZDZIAŁ I POSTANOWIENIA WSTĘPNE

Zakres terytorialny § 1

Na podstawie niniejszych Ogólnych Warunków Ubezpieczenia (zwanych dalej OWU), Towarzystwo Ubezpieczeń i Reasekuracji „WARTA” Spółka Akcyjna (zwane dalej WARTA) ubezpiecza osoby fizyczne i udziela im ochrony ubezpieczeniowej w podróży w zakresie terytorialnym określonym w umowie ubezpieczenia.

Zakres i sumy ubezpieczenia § 2

1. Z zastrzeżeniem ust. 5, na wniosek Ubezpieczającego, umowa ubezpieczenia może być zawarta w zakresie podstawowym, a po opłaceniu dodatkowej składki w zakresie dodatkowym, zgodnie z tabelą poniżej.

PRZEDMIOT UBEZPIECZENIA W ZAKRESIE PODSTAWOWYM	SUMA UBEZPIECZENIA (SU)
1. Koszty leczenia (ochrona życia i zdrowia), w tym:	określona w umowie ubezpieczenia w zł 100% SU
a) pobyt i leczenie w szpitalu	
b) wizyty lekarskie	
c) zakup lekarstw, środków opatrunkowych i środków pomocniczych	
d) naprawa/zakup okularów/protezy	
e) leczenie stomatologiczne	limit 1 000 zł
2. Usługi assistance (organizacja pomocy), w tym:	do wysokości rzeczywistych kosztów usług assistance 1 000 000 zł
a) transport Ubezpieczonego	
b) poszukiwanie i ratownictwo	
c) doraźna pomoc medyczna	
d) wcześniejszy powrót Ubezpieczonego	
e) powrót osób bliskich Ubezpieczonego	
f) przedłużenie ochrony o 48 godzin	
g) kontynuacja podróży	
h) opieka nad nieletnimi dziećmi	
i) zastępczy kierowca	
j) odwiedziny osoby wskazanej	
k) zakwaterowanie na czas rekonwalescencji	
l) tłumacz	

PRZEDMIOT UBEZPIECZENIA W ZAKRESIE DODATKOWYM	SUMA UBEZPIECZENIA (SU)
3. Następstwa nieszczęśliwych wypadków, w tym:	określona w umowie ubezpieczenia w zł
a) śmierć Ubezpieczonego	100% SU
b) stały uszczerbek na zdrowiu	% stałego uszczerbku w odniesieniu do sumy ubezpieczenia
4. Bagaż podróży wraz ze sprzętem sportowym, w tym:	określona w umowie ubezpieczenia w zł
a) wydatki poniesione w związku z opóźnieniem dostarczenia bagażu	limit 50% SU
b) wydatki poniesione w związku z opóźnieniem lub odwołaniem lotu	limit 500 zł
5. Odpowiedzialność cywilna (pokrycie szkód wyrządzonych osobom trzecim)	określona w umowie ubezpieczenia w zł
6. Koszty odwołania podróży	max 20 000 zł na osobę
7. Kontynuacja leczenia powypadkowego w RP, w tym:	5 000 zł
a) rehabilitacja w RP po wypadku za granicą	limit 500 zł
8. Zniesienie udziału własnego w wynajętym samochodzie	5 000 zł

- Ubezpieczenie kosztów odwołania podróży może być zakupione samodzielnie, bez konieczności zawarcia umowy w zakresie podstawowym.
- Z zastrzeżeniem ust. 4 oraz wyłączeń określonych w Rozdziale III, po opłaceniu dodatkowej składki, umowa ubezpieczenia może być rozszerzona o ryzyka związane z:
  - uprawianiem sportów zimowych,
  - uprawianiem sportów ekstremalnych,
  - wykonywaniem pracy za granicą,
  - działaniami wojennymi.
- W przypadku zawarcia umowy w formie polisy otwartej, o której mowa w § 34, ust. 6 nie jest możliwe rozszerzenie umowy o:
  - koszty odwołania podróży oraz zniesienia udziału własnego w wynajętym samochodzie,
  - ryzyko związane z uprawianiem sportów zimowych lub ekstremalnych.
- W przypadku rozszerzenia umowy ubezpieczenia o **uprawianie sportów zimowych**, w zależności od przedmiotu ubezpieczenia objętego ochroną w zakresie dodatkowym, WARTA oferuje **pakiet korzyści dla osób uprawiających narciarstwo/snowboarding**, zapewniający dodatkową ochronę ubezpieczeniową do wysokości limitów wskazanych w poniższej tabeli:

Przedmiot ubezpieczenia	Dodatkowa ochrona	Limity odpowiedzialności
1. Bagaż podróży	Zwrot kosztów wypożyczenia sprzętu narciarskiego/snowboardowego	80 zł dziennie, max 7 dni
	Zwrot kosztów karnetu	80% wartości karnetu
2. Odpowiedzialność cywilna	OC za szkody rzeczowe spowodowane w wypożyczonym sprzęcie narciarskim/snowboardowym	limit 700 zł

6. Sumy ubezpieczenia, o których mowa w tabeli w ust. 1 są ustalane z Ubezpieczającym i stanowią górną granicę odpowiedzialności WARTY.
7. Suma ubezpieczenia dla kosztów leczenia, assistance i następstw nieszczęśliwych wypadków, odnosi się do:
  - 1) każdego zdarzenia objętego ochroną i zaistniałego w okresie ubezpieczenia z zastrzeżeniem ust. 8,
  - 2) każdego Ubezpieczonego odrębnie.
8. Suma ubezpieczenia dla odpowiedzialności cywilnej, bagażu podróznego, kontynuacji leczenia powypadkowego w RP oraz limitów określonych w tabeli w ust. 1, pkt 1, pkt d) i e) odnosi się do:
  - 1) jednego i wszystkich zdarzeń objętych ochroną i zaistniałych w okresie ubezpieczenia,
  - 2) każdego Ubezpieczonego odrębnie.
9. Suma ubezpieczenia dla zniesienia udziału własnego w wynajętym samochodzie odnosi się do jednego i wszystkich zdarzeń objętych ochroną i zaistniałych w okresie ubezpieczenia.
10. Suma ubezpieczenia kosztów odwołania podróży określona w umowie ubezpieczenia dotyczy łącznie wszystkich Ubezpieczonych i jest równa cenie podróży/biletu podróznego/noclegu z zastrzeżeniem, że nie może przekroczyć sumy ubezpieczenia wskazanej w tabeli w ust. 1 pkt 6 na jednego Ubezpieczonego.
11. Przeliczenie sum ubezpieczenia kosztów leczenia na walutę, w której realizowane będzie zobowiązanie następuje wg ustalonego przez Prezesa NBP średniego kursu walut obcych będących walutami wymiennymi, obowiązującego w dniu zaistnienia zdarzenia.

Definicje

§ 3

Pojęcia użyte w niniejszych OWU mają następujące znaczenie:

1. COK – CENTRUM OBSŁUGI KLIENTA – podmiot zajmujący się w imieniu WARTY przyjęciem zgłoszenia szkody, organizacją usług assistance określonych w niniejszych OWU oraz przeprowadzeniem procesu likwidacji szkody.
2. Choroba przewlekła – choroba, w której obrazie zgodnie z aktualną wiedzą medyczną znajduje się stale lub nawracające występowanie objawów lub odchyłań w badaniach i która była rozpoznana lub leczona lub dawała objawy w okresie 24 miesięcy poprzedzających datę zawarcia umowy ubezpieczenia.
3. Działania wojenne – objęcie terytorium kraju lub jego części działaniami zbrojnymi wynikającymi z konfliktu zbrojnego danego kraju z innymi państwami lub wojny domowej.
4. Kradzież z włamaniem – działanie polegające na bezprawnym zabiorze przedmiotu ubezpieczenia w celu przywłaszczenia, po usunięciu istniejących zabezpieczeń, przy użyciu siły fizycznej lub narzędzi.
5. Kraj stałego zamieszkania – kraj, w którym Ubezpieczony zamieszkuje przez okres co najmniej jednego roku bezpośrednio poprzedzającego zawarcie umowy ubezpieczenia i w którym koncentruje się jego życie osobiste i zawodowe; krajem stałego zamieszkania nie jest kraj, w którym dana osoba przebywa w celu kształcenia się lub do którego jest oddelegowana do pracy.
6. Liczba osobodni – iloczyn liczby dni i liczby osób objętych ochroną ubezpieczeniową w ramach polisy otwartej.
7. Nagłe zachorowanie – powstały w sposób nagły, po przekroczeniu granicy RP, stan chorobowy zagrażający życiu lub zdrowiu Ubezpieczonego, wymagający natychmiastowej pomocy lekarskiej, w związku z którym nastąpiła konieczność poddania się leczeniu przed zakończeniem podróży. W odniesieniu do ubezpieczenia kosztów odwołania podróży jest to powstały w okresie ubezpieczenia, w sposób nagły stan chorobowy zagrażający życiu lub zdrowiu Ubezpieczonego lub jego osoby bliskiej, wymagający natychmiastowej pomocy lekarskiej i nierokujący wyzdrowienia do planowanej daty rozpoczęcia podróży.
8. Następstwa choroby przewlekłej – powstałe w sposób nagły, po przekroczeniu granicy RP, zaostrenie lub powikłanie choroby przewlekłej, wymagające natychmiastowej pomocy lekarskiej, w związku z którym nastąpiła konieczność poddania się leczeniu przed zakończeniem podróży.
9. Nieszczęśliwy wypadek – nagłe zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną, w następstwie którego Ubezpieczony niezależnie od swej woli doznał uszkodzenia ciała, rozstroju zdrowia lub zmarł.
10. Okres ubezpieczenia – określony w umowie ubezpieczenia czas trwania odpowiedzialności WARTY.
11. Osoba bliska – członek najbliższej rodziny Ubezpieczonego, tj. małżonek/konkubent, dziecko, pasierb, dziecko przysposobione oraz przyjęte na wychowanie, rodzice, rodzice konkubenta, ojczym, macocha, rodzeństwo, teściowie, dziadkowie, zięć, synowa.
12. Podróż – pobyt Ubezpieczonego poza granicami RP lub kraju stałego zamieszkania.
13. Polisa otwarta – typ zbiorowej umowy ubezpieczenia zawieranej przez osobę prawną lub jednostkę nieposiadającą osobowości prawnej wykazującą się regonem (Ubezpieczającego) na rzecz grupy pracowników (Ubezpieczonych), którzy delegowani są na wyjazdy służbowe poza granice RP w trakcie trwania okresu ubezpieczenia.
14. Rabunek – działanie powstałe w wyniku raboju, tj. bezprawnego zabioru przedmiotu ubezpieczenia w ten sposób, że sprawca użył przemocy fizycznej lub groźby jej natychmiastowego użycia, bądź doprowadził osobę do stanu nieprzytomności, bądź bezbronności.
15. RP – Rzeczpospolita Polska.
16. Sporty ekstremalne – uprawianie następujących sportów: górskie: narciarstwo i snowboarding poza oznakowanymi trasami, freeskiing, kolarstwo górskie, speleologia, wspinaczka górską przy użyciu specjalistycznego sprzętu lub bez assekuracji (bouldering), wspinaczka lodowa, wspinaczka wysokogórską lub trekking powyżej 4 000 m n.p.m., abseiling (zjazd na linie); wodne: rafting, kajakarstwo górskie, żeglarstwo oceaniczne; lotnicze: paralotniarstwo, spadochroniarstwo, szybownictwo; motorowe: rajdy samochodowe, motocross; MMA (mieszane sztuki walki).
17. Sporty zimowe – uprawianie narciarstwa zjazdowego, biegowego i snowboardingu na oznakowanych trasach.
18. Stały uszczerbek na zdrowiu – zaburzenie czynności uszkodzonego organu, narządu lub układu powodujące jego trwałą dysfunkcję
19. Szkoła osobowa – szkoda polegająca na spowodowaniu śmierci, uszkodzeniu ciała lub rozstroju zdrowia.
20. Szkoła rzeczowa – szkoda polegająca na uszkodzeniu, zniszczeniu lub utracie mienia.
21. Ubezpieczający – osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej zawierająca umowę ubezpieczenia i zobowiązana do opłacenia składki za ubezpieczenie.
22. Ubezpieczony – osoba fizyczna, na rachunek której zawarto umowę ubezpieczenia.
23. Uprawniony – osoba pisemnie upoważniona przez Ubezpieczonego do otrzymania należnego świadczenia w razie jego śmierci. W przypadku nie wyznaczenia Uprawnionego, świadczenie wypłacane jest osobie najbliższej zmarłemu według następującej kolejności:
  - 1) małżonkowi,
  - 2) dzieciom – w przypadku braku małżonka (w równych częściach),
  - 3) rodzicom – w przypadku braku małżonka i dzieci (w równych częściach),
  - 4) innym uprawnionym osobom, po przeprowadzeniu postępowania spadkowego.
24. Wykonywanie pracy za granicą – wykonywanie przez Ubezpieczonego za granicą prac w przemyśle: wydobywczym, metalowym, maszynowym, budownictwym, stoczniowym, chemicznym, zbrojeniowym, paliwowym, hutniczym, energetycznym, drzewnym (w tym wycinka drzew), transportowym (transport ciężarowy pow. 3,5 t) oraz wszelkich prac na wysokości powyżej 5 metrów;
25. Zawodowe uprawianie sportu – uprawianie sportu w taki sposób, w jaki świadczy się pracę lub usługi za wynagrodzeniem.
26. Zdarzenia losowe – nieprzewidywalne zdarzenia związane z działaniem sił przyrody, zachodzące niezależnie od woli Ubezpieczonego tj. pożar, powódź, lawina, uderzenie pioruna, trzęsienie, zapadanie lub osunięcie się ziemi, wybuch, upadek pojazdu powietrznego, wybuch wulkanu, tornado.

ROZDZIAŁ II PRZEDMIOT I ZAKRES UBEZPIECZENIA

Koszty leczenia i usługi assistance § 4

1. Przedmiotem ubezpieczenia są:
  - 1) koszty leczenia Ubezpieczonego powstałe w związku z nagłym zachorowaniem, następstwami choroby przewlekłej lub nieszczęśliwym wypadkiem zaistniałym w trakcie podróży,

- 2) usługi assistance, świadczone w związku ze zdarzeniami zaistniałymi podczas podróży polegające na organizowaniu lub organizowaniu i pokryciu kosztów świadczeń realizowanych na rzecz Ubezpieczonego za pośrednictwem COK – na zasadach określonych w niniejszych OWU.
2. WARTA realizuje płatności lub refunduje poniesione koszty obejmujące:
  - 1) pobyt i leczenie w szpitalu,
  - 2) wizyty lekarskie,
  - 3) badania, zabiegi i operacje zlecone przez lekarza,
  - 4) leczenie stomatologiczne w przypadku nagłego zachorowania w postaci ostrych stanów zapalnych i bólowych oraz w przypadku gdy konieczność podjęcia leczenia wynika z nieszczęśliwego wypadku objętego odpowiedzialnością WARTY,
  - 5) zakup przepisanych przez lekarza, niezbędnych leków, środków opatrunkowych oraz pomocniczych środków ortopedycznych: stabilizatory, kule, temblak, szyny, gorsety, kołnierze, pasy stabilizujące,
  - 6) naprawę/zakup okularów/szkieł kontaktowych oraz naprawę/zakup protez (aparat lub przyrząd stanowiący sztuczne uzupełnienie brakującej części ciała lub narządu) pod warunkiem, że ich naprawa/zakup niezbędne były do prawidłowego funkcjonowania Ubezpieczonego w okresie podróży oraz uszkodzenie związane było z nieszczęśliwym wypadkiem, o którym mowa w § 3, ust. 9.
3. Usługi assistance obejmują:
  - 1) transport Ubezpieczonego – zorganizowanie i pokrycie kosztów:
    - a) przewozu Ubezpieczonego z miejsca nieszczęśliwego wypadku lub nagłego zachorowania do szpitala lub ambulatorium transportem medycznym, za który uważa się również transport udzielony przez wyspecjalizowane służby w górach, na łądzie i na wodzie, o ile znana jest lokalizacja osoby poszkodowanej,
    - b) transportu między placówkami medycznymi, gdzie udzielano kolejno pomocy medycznej,
    - c) transportu do miejsca zakwaterowania po udzieleniu pomocy medycznej, o ile z uwagi na stan zdrowia Ubezpieczonego zlecony został przez lekarza prowadzącego lub lekarza wskazanego przez COK,
    - d) transportu Ubezpieczonego do RP albo kraju stałego zamieszkania – jeżeli ze względu na stan zdrowia Ubezpieczonego transport nie może odbyć się planowanym środkiem transportu oraz w planowanym czasie, WARTA organizuje transport Ubezpieczonego w warunkach zalecanych przez lekarza prowadzącego Ubezpieczonego, w porozumieniu z lekarzem wskazanym przez COK, do miejsca zamieszkania lub placówki medycznej w RP albo kraju zamieszkania celem kontynuacji leczenia. W przypadku, gdy krajem stałego zamieszkania Ubezpieczonego jest inny kraj niż RP, WARTA pokrywa koszty transportu do wysokości kosztu, jaki poniosłaby organizując transport do RP. Świadczeniem objęte są również koszty noclegu Ubezpieczonego (max 3 doby), w sytuacji gdy organizacja noclegu jest niezbędna w oczekiwaniu na transport. Jeśli Ubezpieczony nie wyraża zgody na transport uznany przez COK za możliwy, nie podlega on dalszej ochronie ubezpieczeniowej w zakresie ubezpieczenia kosztów leczenia i assistance w odniesieniu do zgłoszonego zdarzenia,
    - e) przewozu zwłok Ubezpieczonego (bez względu na przyczynę zgonu), tj. załatwienie wszelkich formalności i pokrycie kosztów związanych z przewiezieniem zwłok Ubezpieczonego do wskazanego przez osobę bliską miejsca w RP.

Na wniosek osoby bliskiej COK może również zorganizować i pokryć koszty:

- kremacji i przewiezienia prochów do RP,
  - przewiezienia zwłok/prochów do wskazanego przez osobę bliską miejsca poza granicami RP,
  - pochówku w kraju zaistnienia zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową,
- do wysokości kosztów, jakie poniosłaby WARTA organizując przewóz zwłok Ubezpieczonego do RP.

W przypadku zorganizowania transportu przez osoby trzecie, WARTA zrefunduje poniesione przez nie wydatki do wysokości kosztów jakie poniosłaby WARTA organizując transport,

- 2) poszukiwanie i ratownictwo – zorganizowanie i pokrycie kosztów poszukiwania i ratownictwa Ubezpieczonego w górach, na łądzie i na wodzie, prowadzonych przez wyspecjalizowane służby ratownicze, o ile Ubezpieczony zaginął w czasie podróży w okresie ubezpieczenia. Za poszukiwanie uznaje się okres od zgłoszenia zaginięcia Ubezpieczonego do wyspecjalizowanej służby ratownictwa prowadzącej poszukiwania do momentu odnalezienia Ubezpieczonego lub podjęcia decyzji przez służby ratownictwa o zaprzestaniu akcji poszukiwawczej. Za ratownictwo uznaje się udzielenie doraźnej pomocy medycznej, świadczonej od chwili odnalezienia Ubezpieczonego do czasu przewiezienia go do punktu opieki medycznej.
- 3) doraźną pomoc medyczną – udzielenie pierwszej pomocy medycznej drogą telefoniczną w oparciu o informacje otrzymane od Ubezpieczonego, a w razie potrzeby zorganizowanie pomocy medycznej, której koszt pokrywany jest w ramach sumy ubezpieczenia kosztów leczenia,
- 4) wcześniejszy powrót Ubezpieczonego – zorganizowanie i pokrycie kosztów powrotu Ubezpieczonego oraz wspólnie z nim podróżujących osób bliskich objętych tą samą umową ubezpieczenia WARTA Travel do kraju stałego zamieszkania w przypadku:
  - a) choroby zagrażającej życiu osoby bliskiej Ubezpieczonego,
  - b) śmierci osoby bliskiej Ubezpieczonego,
  - c) wystąpienia zdarzenia losowego powodującego szkodę w miejscu zamieszkania Ubezpieczonego i konieczności dokonania czynności prawnych i administracyjnych z tym związanych.

Koszty wcześniejszego powrotu środkami lokomocji wybranym przez COK pokrywane są tylko w przypadku, gdy wcześniej zaplanowane środki transportu nie mogły być wykorzystane.

W przypadku zorganizowania transportu przez Ubezpieczonego WARTA pokrywa koszty transportu do wysokości kosztu, jaki poniosłaby organizując transport do RP,

- 5) powrót osób bliskich Ubezpieczonego – zorganizowanie i pokrycie kosztów powrotu osób bliskich Ubezpieczonego wspólnie z nim podróżujących objętych tą samą umową ubezpieczenia WARTA Travel, w przypadku jego hospitalizacji lub konieczności powrotu do miejsca zamieszkania lub placówki medycznej w RP albo kraju stałego zamieszkania, potwierdzonych pisemnym zaleceniem lekarza prowadzącego. Koszty powrotu osób bliskich do RP środkami lokomocji wybranym przez COK pokrywane są tylko w przypadku, gdy wcześniej zaplanowane środki transportu nie mogły być wykorzystane. W przypadku, gdy krajem zamieszkania Ubezpieczonego jest inny kraj niż RP, WARTA pokrywa koszty transportu do wysokości kosztu, jaki poniosłaby organizując transport do RP,
- 6) przedłużenie ochrony o 48 godzin – przedłużenie ochrony ubezpieczeniowej bez ponoszenia dodatkowej składki, nie dłużej niż o 48 godzin, w przypadku opóźnienia powrotu Ubezpieczonego z podróży z przyczyn, do których należą wyłącznie:
  - a) zachorowanie lub nieszczęśliwy wypadek, któremu uległ Ubezpieczony lub osoba bliska Ubezpieczonego wspólnie z nim podróżująca objęta ubezpieczeniem WARTA Travel,
  - b) odwołanie lub opóźnienie środka transportu komunikacji lądowej, powietrznej albo wodnej ze względu na trudne warunki atmosferyczne,
  - c) awaria lub wypadek środka transportu komunikacji lądowej, powietrznej albo wodnej,
  - d) strąk pracowników przewoźnika lub obsługi portu lotniczego,
  - e) zdarzenie losowe w miejscu pobytu lub związana z nim akcją ratunkową uniemożliwiająca Ubezpieczonemu powrót w zaplanowanym terminie.

Warunkiem przedłużenia ochrony jest powiadomienie COK przed upływem podanego w polisie okresu ubezpieczenia.

Warunkiem realizacji świadczenia przez WARTĘ w okresie przedłużenia ochrony ubezpieczeniowej jest udokumentowanie przez Ubezpieczonego zajścia powyższych zdarzeń,

- 7) kontynuację podróży – zorganizowanie i pokrycie kosztów przejazdu Ubezpieczonego będącego uczestnikiem podróży z miejsca prowadzonego leczenia do miejsca umożliwiającego kontynuację przerwanej, zaplanowanej wcześniej podróży. Koszty kontynuacji zaplanowanej podróży środkami lokomocji wybranym przez COK pokrywane są w przypadku, gdy stan zdrowia Ubezpieczonego wg oceny lekarza COK pozwala na kontynuowanie podróży,
- 8) opiekę nad nieletnimi dziećmi – zorganizowanie i pokrycie kosztów:
  - a) noclegu opiekuna podróżującego wspólnie z nieletnim dzieckiem w miejscu wskazanym przez COK, w przypadku, gdy dziecko wymaga hospitalizacji w związku z zaistnieniem zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową,

- b) opieki nad nieletnim dzieckiem w kraju miejsca zdarzenia lub powrotu dziecka do miejsca zamieszkania albo kraju stałego zamieszkania, w przypadku, gdy Ubezpieczony, będący wyłącznym opiekunem dziecka wspólnie z nim podróżującym, wymaga hospitalizacji lub transportu do miejsca zamieszkania albo kraju zamieszkania Ubezpieczonego;
- W przypadku, gdy krajem stałego zamieszkania Ubezpieczonego jest inny kraj niż RP, WARTA pokrywa koszty transportu do wysokości kosztu, jaki poniosłaby organizując transport do RP,
- 9) zastępczy kierowca – zorganizowanie i pokrycie kosztów wynajęcia i dojazdu kierowcy, który przywiezie Ubezpieczonego i osoby mu towarzyszące jego samochodem z miejsca pobytu do miejsca zamieszkania albo kraju stałego zamieszkania w przypadku, gdy jego stan zdrowia potwierdzony pisemnym zaświadczeniem lekarza prowadzącego, nie zezwala na prowadzenie własnego samochodu, a osoba towarzysząca Ubezpieczonemu nie może kierować pojazdem. W przypadku gdy Ubezpieczony wraca innym środkiem transportu, COK zorganizuje i pokryje koszty sprowadzenia samochodu do miejsca zamieszkania albo kraju stałego zamieszkania. W przypadku, gdy krajem stałego zamieszkania Ubezpieczonego jest inny kraj niż RP, WARTA pokrywa koszty transportu do wysokości kosztu, jaki poniosłaby organizując transport do RP,
- 10) odwieziny Ubezpieczonego przez osobę wskazaną – zorganizowanie i pokrycie kosztów przejazdu do Ubezpieczonego i z powrotem środkiem lokomocji wybranym przez COK oraz kosztów noclegów w okresie nie dłuższym niż 5 dni jednej zamieszkałej w RP albo kraju stałego zamieszkania pełnoletniej osobie wskazanej przez Ubezpieczonego. Koszty odwieziny osoby wskazanej przez Ubezpieczonego pokrywane są w przypadku, gdy stan zdrowia Ubezpieczonego zagraża jego życiu i nie pozwala na powrót do miejsca zamieszkania na terytorium RP albo kraju stałego zamieszkania lub jeżeli hospitalizacja w kraju zaistnienia zdarzenia przewidywana jest na okres dłuższy niż 10 dni,
- 11) zakwaterowanie na czas rekonwalescencji – zorganizowanie i pokrycie kosztów zakwaterowania Ubezpieczonego w miejscu wskazanym przez COK w okresie nie dłuższym, niż 5 dni, o ile lekarz prowadzący zaleci, a lekarz COK zaakceptuje rekonwalescencję,
- 12) tłumacz – organizacja i pokrycie kosztów pomocy tłumacza w przypadku konieczności udzielenia pomocy Ubezpieczonemu w związku z nagłym zachorowaniem lub nieszczęśliwym wypadkiem objętym ochroną ubezpieczeniową, WARTA zapewnia telefoniczną pomoc tłumacza języka angielskiego w zakresie koniecznym do realizacji pomocy medycznej.

Następstwa nieszczęśliwych wypadków

§ 5

- Przedmiotem ubezpieczenia są następstwa nieszczęśliwych wypadków powstałych w okresie ubezpieczenia.
- Ochrona ubezpieczenia obejmuje:
  - śmierć Ubezpieczonego, będącą następstwem nieszczęśliwego wypadku powstałego w okresie ubezpieczenia,
  - stały uszczerbek na zdrowiu powstały w wyniku nieszczęśliwego wypadku zaistniałego w okresie ubezpieczenia.
- WARTA wypłaca świadczenia w granicach sum ubezpieczenia określonych w umowie ubezpieczenia obejmujące:
  - śmierć Ubezpieczonego – wysokość świadczenia stanowi 100% sumy ubezpieczenia,
  - stały uszczerbek na zdrowiu – wysokość świadczenia odpowiada orzeczonemu przez lekarzy WARTY procentowi stałego uszczerbku na zdrowiu w odniesieniu do sumy ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków na podstawie „Tabeli norm oceny procentowej stałego uszczerbku na zdrowiu TUiR „WARTA” S.A.”, która jest dostępna na stronie internetowej www.warta.pl.

Odpowiedzialność cywilna

§ 6

- Przedmiotem ubezpieczenia jest odpowiedzialność cywilna Ubezpieczonego za szkody osobowe i rzeczowe wyrządzone czynem niedozwolonym osobom trzecim podczas podróży w związku z wykonywaniem czynności w życiu prywatnym, w okresie ubezpieczenia, do naprawienia których Ubezpieczony zobowiązany jest w myśl przepisów prawa.
- WARTA przejmuje, w granicach sumy ubezpieczenia określonej w umowie ubezpieczenia, zobowiązania wynikające z odpowiedzialności cywilnej Ubezpieczonego w stosunku do osób, którym wyrządził on szkodę czynem niedozwolonym.
- WARTA ponosi również – w granicach sumy ubezpieczenia – koszty:
  - wynagrodzenia rzeczoznawców powołanych przez WARTĘ lub za jej zgodą, w celu ustalenia okoliczności i rozmiaru szkody,
  - obrony sądowej przed roszczeniami poszkodowanych w sporze prowadzonym zgodnie z zaleceniami WARTY,
  - obrony, jeżeli w wyniku zdarzenia powodującego odpowiedzialność Ubezpieczonego zostanie przeciwko niemu, jako sprawcy szkody wszczęte postępowanie karne, a WARTA wyraziła zgodę na pokrycie takich kosztów.

Bagaż podróży

§ 7

- Przedmiotem ubezpieczenia jest bagaż podróży tj. przedmioty osobistego użytku (wraz z walizkami, torbami, plecakami, w których przedmioty te są przewożone) i sprzęt sportowy będący własnością Ubezpieczonego lub będący w jego posiadaniu i służący do jego użytku podczas podróży.
- W przypadku rozszerzenia ochrony ubezpieczeniowej o sporty zimowe ubezpieczenie obejmuje dodatkowo:
  - koszty wypożyczenia nart biegowych, zjazdowych, deski snowboardowej w przypadku, gdy Ubezpieczony został pozbawiony możliwości korzystania ze swojego sprzętu, ubezpieczonego na podstawie niniejszych OWU (w ramach bagażu podróжного), z przyczyn i w okolicznościach określonych w ust. 4 i 5,
  - koszty karnetu uprawniającego do korzystania z wyciągów narciarskich oraz uczestnictwa w zajęciach szkółki narciarskiej lub snowboardingu. WARTA odpowiada za brak możliwości korzystania z karnetu przez Ubezpieczonego – w związku z jego stanem zdrowia spowodowanym nieszczęśliwym wypadkiem, nagłym zachorowaniem lub następstwami choroby przewlekłej w podróży objętym ochroną ubezpieczeniową.
- WARTA wypłaca odszkodowanie za utratę bagażu podróжного wskutek:
  - udokumentowanej kradzieży z włamaniem lub rabunku,
  - zaginięcia, gdy znajdował się pod opieką zawodowego przewoźnika,
  - braku możliwości zaopiekowania się i zabezpieczenia bagażu przez Ubezpieczonego w związku z jego nagłym zachorowaniem lub nieszczęśliwym wypadkiem potwierdzonym dokumentacją medyczną,
  - wypadku lub katastrofy środka komunikacji (transport publiczny i pojazdy mechaniczne) oraz akcji ratowniczej związanej z tymi zdarzeniami.
- WARTA wypłaca odszkodowanie za uszkodzenie lub zniszczenie bagażu podróжного wskutek:
  - zdarzenia losowego,
  - nieszczęśliwego wypadku potwierdzonego dokumentacją medyczną.
- WARTA zwraca wydatki poniesione w związku z opóźnieniem dostarczenia bagażu podróжного w przypadku opóźnienia dostarczenia bagażu przez zawodowego przewoźnika lotniczego – licząc od 5-jej godziny od chwili przylotu Ubezpieczonego do celu podróży; WARTA zwraca Ubezpieczonemu udokumentowane wydatki poniesione do czasu dostarczenia bagażu na zakup przedmiotów niezbędnych do osobistego użytku: odzież i przybory toaletowe.
- WARTA zwraca wydatki poniesione przez Ubezpieczonego w związku z udokumentowanym opóźnieniem lub odwołaniem lotu – zwrotowi podlegają niezbędne i udokumentowane wydatki poniesione do czasu wylotu: koszty posiłków, noclegu oraz przedmiotów niezbędnych do osobistego użytku (odzież, przybory toaletowe), nie pokrywane przez zawodowego przewoźnika. Koszty zwracane są w związku z odwołaniem lub opóźnieniem lotu rejsowego, na który Ubezpieczony posiadał ważny bilet, z poniższych przyczyn:
  - trudne warunki atmosferyczne,
  - strajk pracowników przewoźnika lub obsługi portu lotniczego,
  - usterki środka transportu, którym miał być realizowany przelot.

Odszkodowanie wypłacane jest w przypadku, gdy opóźnienie wyniesie co najmniej 5 godzin, w wysokości nie przekraczającej sumy ubezpieczenia określonej w umowie ubezpieczenia.

- WARTA odpowiada za bagaż podróży pod warunkiem, że znajdował się pod bezpośrednią opieką Ubezpieczonego, jak również gdy Ubezpieczony:
  - powierzył go zawodowemu przewoźnikowi do przewozu na podstawie dokumentu przewozowego,
  - pozostawił w zamkniętym:
    - indywidualnym pomieszczeniu bagażowym na dworcu lub w hotelu, lub oddał za pokwitowaniem do przechowalni bagażu,
    - miejscu swojego zakwaterowania (z wyłączeniem namiotu i przyczepy kempingowej),
    - samochodzie/bagażniku/przyczepie samochodowej lub jednostce pływającej, do otwarcia których niezbędne jest użycie narzędzi lub siły fizycznej.

Koszty leczenia powypadkowego w RP

§ 8

- Przedmiotem ubezpieczenia są koszty leczenia oraz koszty rehabilitacji na terytorium RP związane z nieszczęśliwym wypadkiem Ubezpieczonego, który miał miejsce poza granicami RP, za który WARTA przyjęła odpowiedzialność z tytułu zawartej umowy w ramach kosztów leczenia.
- Za koszty leczenia, o których mowa w ust. 1 uważa się niezbędne i udokumentowane wydatki poniesione:
  - na terytorium RP na kontynuację leczenia rozpoczętego podczas podróży,
  - w okresie nie dłuższym, niż 6 miesięcy od daty zaistnienia zdarzenia.
- WARTA refunduje wydatki poniesione na leczenie w RP w granicach sumy ubezpieczenia określonej w § 2, obejmujące:
  - badania, zabiegi i operacje,
  - pobyt w szpitalu,
  - wizyty lekarskie,
  - zakup niezbędnych lekarstw oraz środków opatrunkowych, pomocniczych środków ortopedycznych takich jak: stabilizatory, kule i laski do chodzenia, temblak, szyny, gorsety, kołnierze, pasy stabilizujące, przepięsanych przez lekarza, pod warunkiem, że nie zostały pokryte z ubezpieczenia społecznego lub innej umowy ubezpieczenia.
- Za koszty rehabilitacji, o których mowa w ust. 1 uważa się niezbędne i udokumentowane wydatki poniesione na wizyty Ubezpieczonego w poradni rehabilitacyjnej i zalecone zabiegi rehabilitacyjne oraz wypożyczenie sprzętu rehabilitacyjnego.

Zniesienie udziału własnego w wynajętym samochodzie

§ 9

- Przedmiotem ubezpieczenia jest kwota stanowiąca udział własny Ubezpieczonego, określona w umowie najmu jednego samochodu (nie starszego niż 10 lat, o masie całkowitej do 3,5 t, przewożącego do 9 osób), jaką ubezpieczony w ramach umowy najmu pokrył we własnym zakresie w związku z wystąpieniem w nim szkody polegającej na uszkodzeniu samochodu w wyniku kolizji lub wypadku komunikacyjnego podczas podróży.
- Ubezpieczeniem nie są objęte wynajęte samochody: wykorzystywane do transportu towarów i pasażerów w ramach prowadzonej działalności gospodarczej, będące pojazdami kempingowymi (kampery), pojazdami używanymi podczas wyścigów, rajdów, prób szybkości lub treningów do nich oraz motocykle, motorowery, skutery.

Koszty odwołania podróży

§ 10

- Przedmiotem ubezpieczenia są straty finansowe poniesione przez Ubezpieczonego z przyczyn od niego niezależnych, wynikające z odwołania podróży rozumianego jako:
  - odwołania uczestnictwa w podróży zakupionej na rzecz Ubezpieczonego, tj. rezygnacji z uczestnictwa w podróży przed datą jej rozpoczęcia lub wcześniejszego powrotu z rozpoczętej podróży oraz jej anulowania,
  - anulowania biletu podróжного zakupionego lub zarezerwowanego na rzecz Ubezpieczonego, przed rozpoczęciem podróży,
  - anulowania noclegu zakupionego lub zarezerwowanego na rzecz Ubezpieczonego przed rozpoczęciem podróży.
- Do przyczyn, o których mowa w ust. 1 należą:
  - nieszczęśliwy wypadek, nagle zachorowanie potwierdzone zaświadczeniem lekarskim o przeciwwskazaniach do odbycia podróży lub śmierć Ubezpieczonego,
  - nieszczęśliwy wypadek, nagle zachorowanie potwierdzone zaświadczeniem lekarskim o przeciwwskazaniach do odbycia podróży lub śmierć osoby bliskiej podróżującej wspólnie z Ubezpieczonym,
  - śmierć lub nagle zachorowanie zagrażające życiu osoby bliskiej Ubezpieczonego w RP, wymagające opieki nad tą osobą,
  - szkody w mieniu Ubezpieczonego powstałe w RP w wyniku zdarzenia losowego lub będące następstwem przestępstwa, powodujące konieczność dokonania czynności prawnych i administracyjnych, przy których niezbędna jest obecność Ubezpieczonego lub wspólnie z nim podróżujących osób bliskich,
  - w odniesieniu do wcześniejszego powrotu z rozpoczętej podróży – zdarzenia losowe w rozumieniu niniejszych OWU (§ 3, ust. 26) uniemożliwiające Ubezpieczonemu pobyt w miejscu planowanego zakwaterowania w okresie podróży,
  - kradzież dokumentów Ubezpieczonego niezbędnych w podróży tj. paszport, wiza wjazdowa, dowód osobisty, o ile kradzież miała miejsce w okresie 7 dni poprzedzających wyjazd i została zgłoszona policji.

ROZDZIAŁ III WYŁĄCZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI

Wyłączenia ogólne

§ 11

- WARTA nie ponosi odpowiedzialności za zdarzenia i koszty powstałe w wyniku:
- umyślnego działania lub rażącego niedbalstwa Ubezpieczonego chyba, że w przypadku rażącego niedbalstwa Ubezpieczonego wypłata odszkodowania odpowiada w danych okolicznościach względem słuszności, z wyłączeniem ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków,
  - uszkodzenia ciała i rozstroju zdrowia, spowodowanego leczeniem oraz zabiegami leczniczymi, bez względu na to przez kogo były wykonywane,
  - zażycia przez Ubezpieczonego narkotyków lub innych środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii,
  - prowadzenia przez Ubezpieczonego wszelkiego rodzaju środków transportu bez wymaganych prawem danego kraju uprawnień, chyba że nie miało to wpływu na powstanie szkody,
  - działania wbrew miejscowemu prawu i zakazom władz lokalnych, w tym m.in. przebywania przez Ubezpieczonego na obszarach, na których obowiązują zakazy poruszania się bądź korzystania z nich np. szlaki turystyczne, trasy zjazdowe, akwenu wodne itp.
  - usiłowania lub popełnienia przez Ubezpieczonego przestępstwa lub samobójstwa,
  - zaburzeń psychicznych Ubezpieczonego,
  - zawodowego uprawiania sportu.

Wyłączenia szczegółowe

§ 12

- W ubezpieczeniu kosztów leczenia i assistance WARTA nie odpowiada za koszty powstałe w wyniku:
  - istnienia przeciwwskazań lekarskich do odbycia podróży ze względów zdrowotnych,
  - istnienia przed wyjazdem wskazań do wykonania zabiegu operacyjnego lub poddania się leczeniu,
  - porodu oraz związanego z nim leczenia i opieki nad matką lub dzieckiem, jeśli nastąpił powyżej 32 tygodnia ciąży,
  - poronienia sztucznego – za wyjątkiem przypadku ciąży pozamacicznej.

2. WARTA nie odpowiada również za koszty leczenia:
  - 1) przekraczającego zakres niezbędny do przywrócenia stanu zdrowia umożliwiającego powrót Ubezpieczonego do jego miejsca zamieszkania albo kraju stałego zamieszkania,
  - 2) w kraju stałego zamieszkania Ubezpieczonego i RP z zastrzeżeniem § 8,
  - 3) chorób przewlekłych,
  - 4) chorób wynikających z zakażenia wirusem HIV i chorób przenoszonych drogą płciową, bez względu na sposób zarażenia się,
  - 5) operacji plastycznej,
  - 6) stomatologicznego: profilaktycznego, protetycznego i ortodontycznego,
  - 7) we własnym zakresie lub leczenia przez lekarza będącego osobą bliską dla Ubezpieczonego,
  - 8) profilaktycznego m.in. szczepienia ochronne, badania profilaktyczne i okresowe,
  - 9) w postaci: zabiegów chiropraktycznych, akupunktury, krioterapii, fizyoterapii, rehabilitacji ambulatoryjnej.
3. Ponadto WARTA nie ponosi odpowiedzialności za opóźnienia lub brak możliwości realizacji świadczeń assistanckich, jeśli są one spowodowane wskutek: zdarzeń losowych, awarii lub braku urządzeń telekomunikacyjnych oraz siły wyższej tj.: strajków, niepokojów społecznych, zamieszek, aktów terrorystycznych, sabotażu, działań wojennych, stanu wyjątkowego, skutkami promieniowania radioaktywnego, a także ograniczeniami w poruszaniu się wynikającymi z decyzji władz administracyjnych.
4. W przypadku wystąpienia okoliczności o których mowa w ust 3, WARTA uwzględni poniesione przez Ubezpieczonego uzasadnione i udokumentowane koszty do takiej wysokości jakby sama organizowała usługi assistanckie.
5. Z zastrzeżeniem ust. 4 WARTA nie ponosi odpowiedzialności za zdarzenia i koszty, gdy Ubezpieczony działał bez uprzedniego porozumienia z COK z wyłączeniem kosztów:
  - 1) przewozu z miejsca nieszczęśliwego wypadku lub nagłego zachorowania,
  - 2) przewozu zwłok Ubezpieczonego,
  - 3) wymienionych w § 4, ust. 3 pkt. 1) ppkt. a) i e).
6. WARTA nie odpowiada również za koszty powstałe w następstwie zdarzeń związanych z:
  - 1) uprawianiem sportów zimowych,
  - 2) uprawianiem sportów ekstremalnych,
  - 3) wykonywaniem pracy za granicą,
  - 4) działaniami wojennymi,
 o ile umowa ubezpieczenia nie została rozszerzona o ww. ryzyka.

§ 13

1. W ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej WARTA nie ponosi odpowiedzialności za szkody powstałe i spowodowane:
  - 1) w stanie po użyciu alkoholu,
  - 2) użytkowaniem lub kierowaniem przez Ubezpieczonego pojazdów, maszyn lub urządzeń latających i pływających,
  - 3) w mieniu, z którego Ubezpieczony korzystał na podstawie umowy najmu, dzierżawy, użyczenia, przechowania, leasingu lub innej umowy nienazwanej o podobnym charakterze, z wyjątkiem wyposażenia hotelu, ośrodka wypoczynkowego, kwatery prywatnych świadczących usługi turystyczne, a w przypadku rozszerzenia o sporty zimowe z wyjątkiem wypożyczonego sprzętu narciarskiego/snowboardowego,
  - 4) wykonywaniem pracy,
  - 5) działaniami wojennymi, stanem wyjątkowym oraz udziałem w zamieszkach, rozruchach, bójkach, a także wszelkiego rodzaju zakłóceniach porządku publicznego (z wyjątkiem działania w obronie koniecznej),
  - 6) w związku z uprawianiem sportów ekstremalnych,
  - 7) przez Ubezpieczonego w środowisku naturalnym,
  - 8) przeniesieniem przez Ubezpieczonego chorób tropikalnych i zakaźnych (w tym wirusa HIV),
  - 9) przeniesieniem wszelkich chorób przez zwierzęta stanowiące własność lub pozostające pod opieką Ubezpieczonego,
  - 10) posiadaniem i użyciem przez Ubezpieczonego broni wszelkiego rodzaju,
  - 11) w kraju stałego zamieszkania Ubezpieczonego.
2. WARTA nie odpowiada również za szkody w postaci:
  - 1) nałożonych grzywnien, kar administracyjnych lub sądowych oraz innych kar o charakterze pieniężnym, w tym również odszkodowań o charakterze karnym,
  - 2) strat poniesionych z winy Ubezpieczonego przez osoby bliskie lub osoby pozostające we wspólnym gospodarstwie domowym.
3. WARTA nie odpowiada za koszty powstałe w przypadku zdarzeń związanych z uprawianiem sportów zimowych, o ile umowa ubezpieczenia nie została rozszerzona o to ryzyko.

§ 14

1. W ubezpieczeniu bagażu podróжного WARTA nie ponosi odpowiedzialności za szkody:
  - 1) będące następstwem zwykłego zużycia rzeczy ubezpieczonej, samozapalenia, samozepsucia i wycieku, a odnośnie rzeczy tłukących się lub w opakowaniu szklanym – potłuczenia lub utraty wartości rzeczy uszkodzonej, a także zarysowania – bez względu na okoliczności w jakich powstały,
  - 2) w następstwie zdarzeń związanych z:
    - a) uprawianiem sportów zimowych,
    - b) uprawianiem sportów ekstremalnych,
    - c) działaniami wojennymi,
 o ile umowa ubezpieczenia nie została rozszerzona o ww. ryzyko.
2. WARTA nie ponosi również odpowiedzialności za:
  - 1) dokumenty, rękopisy, pieniądze i papiery wartościowe, książeczki i bony oszczędnościowe, bilety na przejazdy środkami komunikacji, karty kredytowe,
  - 2) dzieła sztuki, zbiory kolekcjonerskie, metale szlachetne w złomie i sztabach, biżuteria, kamienie szlachetne i półszlachetne i szlachetne substancje organiczne,
  - 3) instrumenty muzyczne, rzeczy o wartości naukowej, artystycznej lub kolekcjonerskiej (np. znaczki, numizmaty i ich zbiory) oraz broń wszelkiego rodzaju,
  - 4) przedmioty wykorzystywane wyłącznie do prowadzenia działalności gospodarczej lub wykonywania obowiązków służbowych.
3. W przypadku odwołania lub opóźnienia lotu ubezpieczeniem nie są objęte loty czarterowe.

§ 15

- W ubezpieczeniu kontynuacji leczenia powypadkowego w RP WARTA nie odpowiada za koszty poniesione na:
- 1) operacje plastyczne,
  - 2) leczenie i pobyt w sanatoriach i uzdrowiskach oraz specjalne odżywianie, nawet jeśli było zalecane przez lekarza,
  - 3) leczenie we własnym zakresie lub leczenie przez lekarza będącego osobą bliską dla Ubezpieczonego.

§ 16

- W ubezpieczeniu zniesienia udziału własnego w wynajętym samochodzie WARTA nie odpowiada za szkody powstałe wskutek:
- 1) popełnienia przestępstwa lub usiłowania popełnienia przestępstwa umyślnie przez Ubezpieczonego,
  - 2) samookaleczenia, samobójstwa lub jego usiłowania przez Ubezpieczonego,
  - 3) działań wojennych, stanu wojennego, stanu wyjątkowego, wybuchu nuklearnego, epidemii, pandemii, wycieków, zanieczyszczeń, skażeń, reakcji jądrowej, skażenia spowodowanego bronią jądrową lub promieniotwórczością,
  - 4) katastrof naturalnych,
  - 5) strajków, niepokojów społecznych, zamieszek, rozruchów, aktów terrorizmu, sabotażu,
  - 6) kierowania przez Ubezpieczonego wynajętym samochodem w stanie po użyciu alkoholu, pod wpływem środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, chyba że nie miało to wpływu na powstanie szkody.

§ 17

1. W ubezpieczeniu kosztów odwołania podróży WARTA nie odpowiada za zdarzenia powstałe w wyniku:
  - 1) leczenia chorób przewlekłych,
  - 2) ciąży osoby Ubezpieczonej ze wszystkimi jej konsekwencjami i komplikacjami,

- 3) niedopełnienia obowiązku poddania się szczepieniom lub zabiegom prewencyjnym koniecznym przed podróżą do krajów w których są wymagane,
  - 4) zdarzeń zaistniałych przed zawarciem umowy ubezpieczenia, umowy uczestnictwa w podróży lub wykupieniem biletu podróжного, noclegu.
2. WARTA nie odpowiada również za straty finansowe wynikające z odwołania uczestnictwa w podróży/anulowania biletu podróжного lub noclegu w przypadku niepoinformowania organizatora podróży/przewoźnika/usługodawcę o odwołaniu uczestnictwa w podróży/anulowaniu biletu podróжного/anulowaniu noclegu i jego przyczynach.
  3. WARTA nie zwraca kosztów opłaty manipulacyjnej, którą ustala organizator podróży/przewoźnik.

ROZDZIAŁ IV OBOWIĄZKI UBEZPIECZONEGO

Obowiązki Ubezpieczonego ogólne

§ 18

W przypadku powstania szkody Ubezpieczony ma obowiązki:

- 1) powiadomić telefonicznie COK (którego numer telefonu zamieszczony jest w dokumencie ubezpieczenia) o zdarzeniu niezwłocznie po jego zejściu lub uzyskaniu o nim wiadomości, nie później, niż w ciągu 7 dni po ustaniu przyczyn uniemożliwiających wcześniejsze zgłoszenie szkody,
- 2) postępować zgodnie ze wskazówkami udzielonymi przez pracownika COK, a w szczególności przekazać do WARTY zgłoszenie szkody wraz z dokumentami potwierdzającymi powstanie zdarzenia i zasadność roszczeń,
- 3) podać wszelkie dostępne informacje potrzebne do udzielenia pomocy z zakresu usług assistance, a w szczególności imię i nazwisko, numer polisy, miejsce pobytu i numer telefonu, pod którym COK może skontaktować się z Ubezpieczonym lub jego przedstawicielem, krótki opis zdarzenia objętego ubezpieczeniem assistance oraz rodzaj potrzebnej pomocy,
- 4) stosować się do zaleceń WARTY oraz udzielać jej informacji i pełnomocnictw w zakresie niezbędnym do prawidłowej likwidacji szkody.

Obowiązki Ubezpieczonego szczegółowe

§ 19

1. W przypadku powstania szkody w ubezpieczeniu kosztów leczenia i assistance lub następstw nieszczęśliwych wypadków Ubezpieczony zobowiązany jest:
  - 1) starać się niezwłocznie uzyskać pomoc lekarską (w przypadku ubezpieczenia kosztów leczenia korzystając z w miarę możliwości z usług publicznej służby zdrowia lub niezwłocznie powiadomić COK w celu uzyskania stosownej pomocy lekarskiej),
  - 2) uzyskać dokumentację lekarską stwierdzającą rozpoznanie (diagnozę) lekarską, uzasadniającą konieczność udzielenia niezwłocznej pomocy lekarskiej lub hospitalizacji w ramach ubezpieczenia kosztów leczenia,
  - 3) zabezpieczyć dowody związane z nagłym zachorowaniem lub nieszczęśliwym wypadkiem, dla uzasadnienia zgłoszenia roszczenia (dowód potwierdzający konieczność bezzwłocznego poddania się leczeniu, rachunki, dowody opłat za udzieloną pomoc lekarską oraz zakupione lekarstwa i środki opatrunkowe umożliwiający identyfikację osoby poddanej leczeniu),
  - 4) na wniosek WARTY przedstawić dokumentację z wcześniejszego leczenia,
  - 5) przedstawić pełną dokumentację medyczną z przebiegu leczenia powypadkowego i dokumentację sprzed wypadku (w odniesieniu do szkód w ubezpieczeniu następstw nieszczęśliwych wypadków),
  - 6) na zlecenie WARTY poddać się badaniu przez lekarza wskazanego przez WARTĘ lub obserwacji klinicznej (w ubezpieczeniu następstw nieszczęśliwych wypadków celem ustalenia stałego uszczerbku na zdrowiu),
2. W przypadku śmierci Ubezpieczonego osoba uprawniona do otrzymania świadczenia jest zobowiązana dostarczyć dodatkowo wyciąg z aktu zgonu oraz dokument potwierdzający pokrewieństwo lub powinowactwo ze zmarłym.

§ 20

- W przypadku powstania szkody w ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej Ubezpieczony zobowiązany jest:
- 1) użyć dostępnych środków mających na celu zapobieżenie szkodzie lub zmniejszenie jej rozmiarów,
  - 2) sporządzić protokół/oświadczenie ustalające okoliczności szkody,
  - 3) starać się o ustalenie świadków zdarzenia,
  - 4) postępować zgodnie ze wskazówkami udzielonymi przez pracownika COK, a w szczególności pisemnie przekazać do WARTY wypełniony i podpisany druk zgłoszenia szkody oraz przedstawić pisemne informacje o okolicznościach i przyczynach szkody, załączając niezbędne dokumenty dotyczące okoliczności zdarzenia oraz własne oświadczenie odnośnie swojej odpowiedzialności za szkodę,
  - 5) niezwłocznie, nie później jednak niż w ciągu 3 dni od daty otrzymania roszczenia odszkodowawczego od osoby trzeciej zawiadomić pisemnie WARTĘ o tym fakcie,
  - 6) zawiadomić pisemnie WARTĘ, jeżeli przeciwko niemu, wszczęto postępowanie karne, administracyjne lub inne, albo jeżeli osoba trzecia wystąpiła z roszczeniem na drogę sądową,
  - 7) na wniosek WARTY udzielić dodatkowych wyjaśnień i dostarczyć posiadane dowody potrzebne do ustalenia okoliczności zdarzenia oraz umożliwić przeprowadzenie postępowania wyjaśniającego,
  - 8) przekazać do WARTY orzeczenie sądu w sprawie związanej ze zdarzeniem z którego wynika jego odpowiedzialność, w terminie umożliwiającym WARCIE zajęcie stanowiska odnośnie wniesienia środka odwoławczego.

§ 21

- W ubezpieczeniu bagażu podróжного Ubezpieczony zobowiązany jest:
- 1) w przypadku kradzieży z włamaniem lub rabunku powiadomić natychmiast od ujawnienia się zdarzenia miejscowy organ policji, a także obsługe środka komunikacji, przechowalni bagażu, parkingu jeżeli kradzież miała miejsce z pomieszczeń pozostających pod ich nadzorem i uzyskać pisemne potwierdzenie zgłoszenia, z wyszczególnieniem utraconych przedmiotów,
  - 2) w przypadku zaginięcia bagażu podróжного powierzonego zawodowemu przewoźnikowi za dowodem nadania zgłosić ten fakt natychmiast po stwierdzeniu szkody obsłudze lotniska, kierownikowi pociągu itp. i uzyskać protokół szkody z wyszczególnieniem utraconych przedmiotów,
  - 3) w przypadku uszkodzenia lub zniszczenia bagażu podróжного:
    - a) użyć dostępnych mu środków w celu zapobieżenia szkodzie lub zmniejszenia jej rozmiarów,
    - b) powierzonego zawodowemu przewoźnikowi za dowodem nadania zgłosić ten fakt natychmiast po stwierdzeniu szkody obsłudze przewoźnika i uzyskać protokół szkody z wyszczególnieniem uszkodzonych, zniszczonych przedmiotów,
    - c) zabezpieczyć przedmioty uszkodzone lub zniszczone w celu przedstawienia do oględzin przez przedstawiciela WARTY,
  - 4) w przypadku wystąpienia opóźnienia w dostarczeniu bagażu zgłosić ten fakt przewoźnikowi i uzyskać od niego dokumenty potwierdzające opóźnienie oraz moment dostarczenia bagażu przez przewoźnika do miejsca przeznaczenia lub miejsca pobytu Ubezpieczonego,
  - 5) w przypadku wystąpienia odwołania lub opóźnienia lotu uzyskać od przewoźnika dokumenty potwierdzające odwołanie lub opóźnienie lotu wraz z określeniem czasu trwania tego opóźnienia,
  - 6) udokumentować posiadanie utraconych przedmiotów, poprzez przedstawienie dowodów zakupu, gwarancji, instrukcji obsługi, opakowań itp., z zastrzeżeniem, że udokumentowanie posiadania przedmiotów o wartości jednostkowej wynoszącej co najmniej 3 000 zł może nastąpić wyłącznie poprzez przedstawienie dokumentów potwierdzających nabycie tych przedmiotów, w szczególności: paragonów, faktur, rachunków.

§ 22

- W przypadku powstania szkody w ubezpieczeniu kontynuacji leczenia powypadkowego w RP Ubezpieczony zobowiązany jest:
- 1) przedstawić pełną dokumentację medyczną z przebiegu leczenia powypadkowego prowadzonego bezpośrednio po wypadku, jak i jego kontynuacji w miejscu zamieszkania Ubezpieczonego w RP stanowiącą historię choroby,

- 2) złożyć do WARTY rachunki za udzieloną pomoc lekarską, wykonane badania, zabiegi, operacje, wizyty w poradni rehabilitacyjnej, czy też wypożyczony sprzęt rehabilitacyjny wraz z dowodami zapłaty określonych w nich kosztów.

§ 23

W przypadku powstania szkody w ubezpieczeniu zniesienia udziału własnego w wynajętym samochodzie Ubezpieczony zobowiązany jest dostarczyć do WARTY:

- 1) umowę najmu samochodu,
- 2) dokument, w którym został określony udział własny, który ponosi Ubezpieczony w przypadku kolizji lub wypadku komunikacyjnego,
- 3) potwierdzenie z policji o zaistnieniu kolizji lub wypadku komunikacyjnego,
- 4) potwierdzenie uiszczenia udziału własnego przez Ubezpieczonego.

§ 24

W przypadku powstania szkody w ubezpieczeniu kosztów odwołania podróży Ubezpieczony zobowiązany jest:

- 1) poinformować:
  - a) organizatora o odwołaniu uczestnictwa w podróży,
  - b) przewoźnika o anulowaniu biletu podróжного,
  - c) usługodawcę o anulowaniu noclegu,
- 2) niezwłocznie po otrzymaniu wiadomości o zdarzeniu powodującym to odwołanie/anulowanie, uzyskać od organizatora/przewoźnika/usługodawcy poświadczenie faktu zgłoszenia, o którym mowa w pkt. 1),
- 3) w zależności od przyczyny odwołania podróży dostarczyć do WARTY:
  - a) dokumentację lekarską (zaświadczenie, zwolnienie dotyczące nagłego zachorowania lub nieszczęśliwego wypadku itp.),
  - b) zaświadczenie z policji w razie wystąpienia szkody w mieniu, kradzieży dokumentów niezbędnych w podróży,
  - c) zaświadczenie miejscowych władz stwierdzające wystąpienie zdarzeń losowych podczas rozpoczętej podróży,
- 4) dostarczyć ponadto do WARTY:
  - a) dokumenty potwierdzające zawarcie umowy uczestnictwa w podróży wraz z dowodem wniesienia opłaty za podróż,
  - b) dokumenty potwierdzające zakup biletu podróжного lub noclegu, tj. dokumenty informujące o poniesionych kosztach biletu/noclegu (bilet lub inny dokument wydawany przy sprzedaży internetowej),
  - c) oświadczenie o złożonym odwołaniu uczestnictwa w podróży, poświadczone przez organizatora lub anulowaniu biletu podróжного, poświadczone przez przewoźnika lub anulowaniu noclegu poświadczone przez usługodawcę,
  - d) zaświadczenie organizatora/przewoźnika/usługodawcy o wysokości kwoty zwrotu przez organizatora/przewoźnika/usługodawcę z tytułu odwołania uczestnictwa w podróży/anulowania biletu podróжного lub noclegu,
  - e) rachunki i dowody ich zapłaty za transport w przypadku wcześniejszego powrotu z podróży, gdy koszt przejazdu był uwzględniony w umowie uczestnictwa – ze wskazaniem określonego środka lokomocji.

ROZDZIAŁ V

OGÓLNE ZASADY POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU SZKODY

§ 25

1. Jeżeli z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa Ubezpieczony nie zgłosił szkody w terminie wskazanym w § 18, pkt. 1) niniejszych OWU WARTA może odpowiednio zmniejszyć odszkodowanie, jeżeli naruszenie przyczyniło się do zwiększenia szkody lub uniemożliwiło WARCIE ustalenie okoliczności i skutków nieszczęśliwego wypadku lub nagłego zachorowania.
2. W razie niedopełnienia pozostałych obowiązków, o których mowa w § 18 pkt. 2)-4) oraz w § 19-§ 24 niniejszych OWU, WARTA może odmówić wypłaty odszkodowania lub je odpowiednio zmniejszyć, o ile miało to wpływ na ustalenie okoliczności zdarzenia, odpowiedzialności WARTY, bądź ustalenia rozmiarów szkody.
3. Jeżeli Ubezpieczający umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa nie zastosował środków określonych w § 20 pkt. 1) i § 21 pkt. 3) lit. a) ubezpieczyciel jest wolny od odpowiedzialności za szkody powstałe z tego powodu.
4. WARTA może wystąpić do Ubezpieczonego albo jego przedstawiciela ustawowego o wyrażenie pisemnej zgody na wystąpienie WARTY do podmiotów, które udzielały świadczeń zdrowotnych Ubezpieczonemu w celu uzyskania informacji związanych z weryfikacją podanych przez tę osobę danych o jej stanie zdrowia, ustaleniu praw osoby do świadczenia z tytułu zawartej umowy ubezpieczenia i wysokości tego świadczenia, w szczególności do lekarzy, którzy nad Ubezpieczonym sprawowali lub nadal sprawują opiekę po wypadku.
5. WARTA może odmówić wypłaty odszkodowania lub je zmniejszyć w przypadku odmowy udzielenia zgody przez Ubezpieczonego albo jego przedstawiciela ustawowego bądź podmiotów, które udzielały Ubezpieczonemu świadczeń zdrowotnych na uzyskanie informacji, o których mowa w ust. 4, jeżeli miało to wpływ na ustalenie istnienia lub zakresu jej odpowiedzialności.
6. Jeżeli w związku z powstałą szkodą w ramach ubezpieczenia OC w życiu prywatnym WARTA zalecała na piśmie podjęcie określonych środków możliwych do zastosowania przez Ubezpieczonego, mających na celu zapobieżenie w przyszłości innym zdarzeniom, a Ubezpieczony nie zastosował się do tego zalecenia, WARTA jest uprawniona do odmowy wypłaty odszkodowania lub odpowiedniego zmniejszenia odszkodowania za następne szkody powstałe z takiej samej przyczyny, chyba, że nie zastosowanie się do zalecenia WARTY nie miało wpływu na powstanie szkody.
7. Zaspokojenie lub uznanie przez Ubezpieczonego roszczenia o naprawienie szkody, która objęta jest ubezpieczeniem odpowiedzialności cywilnej, nie ma skutków prawnych względem WARTY, jeżeli nie wyraziła ona na to uprzednio zgody.

ROZDZIAŁ VI

ZASADY WYPŁATY ODSZKODOWANIA

OGÓLNE ZASADY WYPŁATY ODSZKODOWANIA

§ 26

1. Odszkodowanie/świadczenie wypłacane jest w terminie 30 dni od daty zawiadomienia WARTY o zdarzeniu.
2. W przypadku, gdy wyjaśnienie okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności WARTY albo wysokości odszkodowania okaże się niemożliwe w terminie określonym w ust. 1, świadczenie powinno być wypłacone w ciągu 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności, wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe. Bezsportną część odszkodowania WARTA zobowiązana jest wypłacić w terminie 30 dni od daty określonej w ust. 1.
3. W przypadku odmowy wypłaty całości lub części odszkodowania WARTA informuje o tym pisemnie osobę występującą z roszczeniem oraz Ubezpieczonego, jeżeli nie jest ona osobą zgłaszającą roszczenie, podając okoliczności, podstawę prawną oraz informując o możliwości dochodzenia roszczeń na drodze postępowania sądowego.
4. Ustalenie zasadności roszczeń – czyli ustalenie, czy należy się odszkodowanie i jaka powinna być jego wysokość – następuje na podstawie przedłożonej przez Ubezpieczonego dokumentacji, z tym, że WARTA ma prawo jej weryfikacji oraz zasięgnięcia opinii specjalistów.
5. Przeliczenie wartości szkody oraz kosztów i wydatków w walutach obcych na złote następuje według ustalonego przez Prezesa NBP średniego kursu walut obcych będących walutami wymiennymi, obowiązującego w dniu ustalenia odszkodowania.

Szczegółowe zasady wypłaty odszkodowania

§ 27

W ubezpieczeniu kosztów leczenia i assistance:

- 1) zobowiązania wynikające z umów ubezpieczenia realizowane są bezpośrednio przez WARTĘ na rzecz placówki medycznej lub innych podmiotów udzielających Ubezpieczonemu pomocy, z zastrzeżeniem pkt 2),
- 2) w przypadku, gdy koszty leczenia zostaną pokryte przez Ubezpieczonego/Ubezpieczającego we własnym zakresie, zwrot tych wydatków następuje bezpośrednio na wskazany przez

Ubezpieczonego/Ubezpieczającego rachunek bankowy w RP, w wysokości poniesionych kosztów, jednak nie więcej, niż suma ubezpieczenia kosztów leczenia wskazana w umowie ubezpieczenia.

§ 28

W ubezpieczeniu następstw nieszczęśliwych wypadków:

- 1) w przypadku dłuższego leczenia procent stałego uszczerbku na zdrowiu określa się najpóźniej w 24 miesiącu od daty zajścia nieszczęśliwego wypadku,
- 2) w przypadku utraty lub uszkodzenia organu, narządu czy układu, których funkcje przed wypadkiem były już upośledzone wskutek choroby lub stałego uszczerbku na zdrowiu, procent stałego uszczerbku na zdrowiu w związku z wypadkiem określa się jako różnicę pomiędzy stopniem uszczerbku na zdrowiu po wypadku, a stanem przed tym wypadkiem,
- 3) jeżeli Ubezpieczony otrzymał jednorazowe świadczenie z tytułu stałego uszczerbku na zdrowiu, a następnie zmarł na skutek tego samego wypadku, świadczenie z tytułu śmierci wypłaca się po potrąceniu wypłacanej uprzednio kwoty.

§ 29

W ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej:

- 1) zasadność i wysokość odszkodowania ustalana jest według prawa obowiązującego w kraju zaistnienia zdarzenia powodującego odpowiedzialność Ubezpieczonego,
- 2) WARTA wypłaca odszkodowanie na podstawie uznania, ugody lub prawomocnego orzeczenia sądowego,
- 3) zwrot poniesionych przez Ubezpieczonego kosztów obrony sądowej i wynagrodzenia rzeczoznawców następuje na podstawie rachunków,
- 4) realizacja zobowiązań WARTY następuje w walucie kraju, na terenie którego WARTA zobowiązana jest do dokonania płatności.

§ 30

W ubezpieczeniu bagażu podróжного:

- 1) za podstawę do ustalenia wysokości odszkodowania przyjmuje się wartość odtworzeniową rzeczy, jednak nie większą niż suma ubezpieczenia wskazana w umowie ubezpieczenia,
- 2) w przypadku uszkodzonych przedmiotów, kwota odszkodowania ustalana jest na podstawie wyceny WARTY i odpowiada wartości naprawy zgodnej z zakresem uszkodzeń potwierdzonych w protokole szkody i nie może przekroczyć sumy ubezpieczenia określonej w umowie ubezpieczenia,
- 3) w przypadku otrzymania odszkodowania od osoby trzeciej zobowiązanej do naprawy szkody, WARTA dokonuje potrącenia otrzymanej kwoty od wartości poniesionej straty.

§ 31

W ubezpieczeniu kontynuacji leczenia powypadkowego w RP odszkodowanie z tytułu zawartej umowy wypłacane jest na rzecz Ubezpieczonego w RP (w złotych), w granicach sumy ubezpieczenia.

§ 32

W ubezpieczeniu zniesienia udziału własnego w wypożyczonym samochodzie, w przypadku wystąpienia kolizji lub wypadku komunikacyjnego podczas podróży, WARTA wypłaca odszkodowanie w wysokości kwoty poniesionej przez Ubezpieczonego udziału własnego określonego w umowie najmu samochodu, jednak nie więcej, niż do wysokości sumy ubezpieczenia określonej w umowie ubezpieczenia.

§ 33

W ubezpieczeniu kosztów odwołania podróży:

- 1) wysokość odszkodowania stanowi różnicę pomiędzy ceną podróży/biletu/noclegu wskazaną w umowie ubezpieczenia, a dokonany przez organizatora/przewoźnika/usługodawcę zwrotem,
- 2) odszkodowanie lub świadczenie z tytułu zawartej umowy ubezpieczenia wypłacane jest na rzecz Ubezpieczonego w RP w złotych,
- 3) jeżeli przyczyną wystąpienia o odszkodowanie, w wysokości podanej powyżej w pkt 1), jest śmierć Ubezpieczonego – odszkodowanie jest wypłacane Uprawnionemu,
- 4) WARTA wypłaca odszkodowanie uwzględniając (potrącając) odszkodowanie już wypłacone z innej umowy ubezpieczenia.

ROZDZIAŁ VII POSTANOWIENIA OGÓLNE

Zawarcie umowy i okres ubezpieczenia

§ 34

1. Jeśli nie umówiono się inaczej, umowę ubezpieczenia zawiera się na podstawie pisemnego wniosku o ubezpieczenie na bazie informacji uzyskanych od Ubezpieczającego.
2. W przypadku zawierania umów za pośrednictwem środków porozumiewania się na odległość, wniosek o ubezpieczenie może być złożony drogą elektroniczną (za pomocą serwisu internetowego) lub w trakcie rozmowy telefonicznej (za pośrednictwem infolinii).
3. W przypadku zawierania umów drogą elektroniczną zawarcie umowy następuje po uprzednim zapoznaniu się z Regulaminem świadczenia usług drogą elektroniczną.
4. Zawarcie umowy potwierdza się dokumentem ubezpieczenia (polisą).
5. Umowa ubezpieczenia może zostać zawarta na okres maksymalnie 12 miesięcy, z zastrzeżeniem, że umowa w formie polisy otwartej może zostać zawarta wyłącznie na 12 miesięcy.
6. W przypadku zawarcia umowy w formie polisy otwartej Ubezpieczający zobowiązany jest:
  - 1) prowadzić ewidencję osób Ubezpieczonych zawierającą informacje o terminach i krajach docelowych odbywanych podróży służbowych oraz udostępniać je na żądanie WARTY,
  - 2) przekazywać Ubezpieczonemu potwierdzenie zawarcia umowy ubezpieczenia,
  - 3) przekazywać Ubezpieczonemu OWU,
  - 4) na wezwanie WARTY udzielić niezwłocznie informacji na temat osoby przebywającej w podróży,
  - 5) opłacić składkę zaliczkową za zadeklarowaną liczbę osobodni w terminie określonym w dokumencie ubezpieczenia,
  - 6) w przypadku przekroczenia minimalnej liczby osobodni określonej w umowie ubezpieczenia – rozliczyć całkowitą składkę w ciągu 14 dni po zakończeniu okresu ubezpieczenia. W przypadku przekroczenia liczby zadeklarowanych osobodni Ubezpieczający ma obowiązek dopłaty składki w terminie 14 dni od dnia wystawienia przez WARTĘ faktury. W przypadku niewykorzystania przez Ubezpieczającego zadeklarowanej liczby osobodni WARTA zwraca składkę wliczoną na podstawie różnicy pomiędzy zadeklarowaną liczbą osobodni, a faktycznie wykorzystaną w terminie 14 dni na wskazane przez Ubezpieczającego konto.
7. O ile nie umówiono się inaczej, odpowiedzialność WARTY rozpoczyna się od dnia wskazanego w dokumencie ubezpieczenia jako początek okresu ubezpieczenia, nie wcześniej jednak niż:
  - 1) od dnia następnego po zawarciu umowy ubezpieczenia i zaplaceniu składki albo jej pierwszej raty,
  - 2) od dnia i godziny zawarcia umowy ubezpieczenia i opłacenia składki pod warunkiem, że w chwili zawarcia umowy Ubezpieczony przebywa na terytorium RP.
8. W przypadku gdy WARTA ponosi odpowiedzialność jeszcze przed zaplaceniem składki lub jej pierwszej raty, a składka lub jej pierwsza rata nie została zapłacona w terminie określonym w dokumencie ubezpieczenia, WARTA może wypowiedzieć umowę ze skutkiem natychmiastowym i zażądać zaplacenia składki za okres, przez który ponosiła odpowiedzialność. W przypadku braku wypowiedzenia umowy, wygasa ona z końcem okresu, na który przypada niezapłacona składka.
9. Umowę ubezpieczenia kosztów odwołania podróży zawiera się w dowolnym terminie, lecz nie później, niż na 7 dni kalendarzowych przed datą rozpoczęcia podróży.
10. Umowę ubezpieczenia kosztów odwołania podróży zawiera się w oparciu o umowę uczestnictwa w tej podróży, zawierającą informację o jej cenie lub w oparciu o dokument informujący o poniesionym koszcie biletu czy noclegu (bilet lub inny dokument wydawany np. przy sprzedaży internetowej).
11. Z zastrzeżeniem ust. 7 odpowiedzialność WARTY w zakresie ubezpieczenia:
  - 1) kosztów leczenia, assistance, bagażu podróжного, odpowiedzialności cywilnej, kontynuacji leczenia powypadkowego w RP, zniesienia udziału własnego w wynajętym samochodzie rozpoczyna się nie wcześniej niż po przekroczeniu przez Ubezpieczonego granicy RP albo kraju stałego zamieszkania Ubezpieczonego, nie wcześniej jednak niż w dniu oznaczonym w polisie jako dzień rozpoczęcia okresu ubezpieczenia. Odpowiedzialność WARTY kończy

- się w momencie przekroczenia granicy RP albo kraju stałego zamieszkania Ubezpieczonego, nie później niż o godzinie 23:59 w dniu oznaczonym w polisie jako dzień zakończenia okresu ubezpieczenia,
- 2) następstw nieszczęśliwych wypadków rozpoczyna nie wcześniej niż po opuszczeniu przez Ubezpieczonego miejsca zamieszkania na terytorium RP albo kraju stałego zamieszkania Ubezpieczonego, nie wcześniej jednak niż w dniu wskazanym w polisie jako dzień rozpoczęcia okresu ubezpieczenia. Odpowiedzialność WARTY kończy się w momencie powrotu Ubezpieczonego do miejsca zamieszkania na terytorium RP albo kraju stałego zamieszkania Ubezpieczonego, nie później niż o godzinie 23:59 w dniu oznaczonym w polisie jako dzień zakończenia okresu ubezpieczenia,
  - 3) kosztów odwołania podróży rozpoczyna się od dnia wskazanego jako początek ubezpieczenia nie wcześniej jednak, niż od dnia następnego po zawarciu umowy ubezpieczenia i opłaceniu składki. Odpowiedzialność WARTY w odniesieniu do odwołania uczestnictwa w podróży kończy się z dniem wskazanym w dokumencie ubezpieczenia jako koniec okresu ubezpieczenia, a w odniesieniu do anulowania biletu podróжного lub noclegu z datą wyjazdu Ubezpieczonego do celu podróży wskazaną na bilecie podróжным lub datą zameldowania się Ubezpieczonego w miejscu noclegu wskazanego w dokumencie rezerwacji.
12. Umowa ubezpieczenia może być wypowiedziana przez Ubezpieczającego w drodze pisemnego wypowiedzenia z zachowaniem miesięcznego okresu wypowiedzenia, którego bieg rozpoczyna się z dniem, w którym doręczono pismo o wypowiedzeniu umowy.
  13. W przypadku opłacania przez Ubezpieczającego składki w ratach i nieopłacenia kolejnej raty składki w terminie określonym w umowie ubezpieczenia WARTA może wezwać Ubezpieczającego do zapłaty składki, z zagrożeniem, że brak zapłaty w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania spowoduje ustanie odpowiedzialności.
  14. Jeżeli umowa ubezpieczenia jest zawarta na okres dłuższy niż 6 miesięcy, Ubezpieczający ma prawo odstąpienia od umowy ubezpieczenia w terminie 30 dni, a w przypadku, gdy Ubezpieczający jest przedsiębiorcą, w terminie 7 dni od dnia zawarcia umowy.
  15. Konsument, który zawarł umowę za pośrednictwem środków porozumiewania się na odległość może od niej odstąpić bez podania przyczyn, składając stosowne oświadczenie na piśmie, w terminie 30 dni od poinformowania go o zawarciu umowy lub od dnia potwierdzenia informacji o zawarciu umowy, jeżeli jest to termin późniejszy.
  16. Prawo do odstąpienia od umowy ubezpieczenia, o którym mowa w ust. 15 nie przysługuje w wypadku umów ubezpieczenia, które zawarte zostały na okres krótszy niż trzydzieści dni.
  17. Odstąpienie od umowy określone w ust. 14 nie zwalnia Ubezpieczającego z obowiązku opłacenia składki za okres, w którym WARTA udzielała ochrony ubezpieczeniowej.
  18. Odpowiedzialność WARTY kończy się:
    - 1) z ostatnim dniem wskazanym w umowie ubezpieczenia jako zakończenie okresu ubezpieczenia, z zastrzeżeniem § 4, ust. 3, pkt 6),
    - 2) z dniem wypłaty odszkodowania/świadczenia w łącznej wysokości równej sumie ubezpieczenia dla danego ubezpieczenia,
    - 3) z dniem odstąpienia od umowy ubezpieczenia przez Ubezpieczającego, o którym mowa w ust. 15,
    - 4) z dniem otrzymania przez WARTĘ pisemnego wypowiedzenia umowy przez Ubezpieczającego w przypadku powrotu Ubezpieczonego z podróży wcześniej, niż określono w dokumencie ubezpieczenia,
    - 5) z dniem upływu dodatkowego 7-dniowego terminu, o którym mowa w ust. 13.
  19. W przypadku wygaśnięcia stosunku ubezpieczenia przed upływem okresu, na jaki została zawarta umowa, Ubezpieczającemu przysługuje zwrot składki za okres niewykorzystanej ochrony ubezpieczeniowej.
  20. Składkę podlegającą zwrotowi ustala się za każdy dzień niewykorzystanego okresu ubezpieczenia, poczynając od dnia następnego po wygaśnięciu stosunku ubezpieczenia.

Składka ubezpieczeniowa **§ 35**

1. Składkę ubezpieczeniową ustala się na podstawie taryfy składek obowiązującej w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia.
2. Wysokość składki ubezpieczeniowej oblicza się w zależności od:
  - 1) zakresu terytorialnego,
  - 2) przedmiotu ubezpieczenia,
  - 3) sumy ubezpieczenia,
  - 4) okresu, na jaki została zawarta umowa ubezpieczenia,
  - 5) wieku Ubezpieczonego,
  - 6) liczby osób ubezpieczonych,
  - 7) liczby zatrudnionych pracowników i liczby osobodni (w odniesieniu do rocznych umów zawartych w formie polisy otwartej).
3. Na podstawie analizy dotychczasowego przebiegu ubezpieczenia oraz oceny ryzyka mogą być stosowane zniżki/zwyżki specjalne.
4. W przypadku zawarcia umowy ubezpieczenia w formie polisy otwartej:
  - 1) składka obliczana jest na podstawie zadeklarowanej przez Ubezpieczającego liczby osobodni (uwzględniającej minimalną liczbę osobodni uzależnioną od liczby zatrudnionych pracowników, wskazaną w umowie ubezpieczenia), która pozostaje do dyspozycji Ubezpieczającego w okresie ubezpieczenia,
  - 2) składka ustalona dla minimalnej liczby osobodni jest składką minimalną na umowę ubezpieczenia,
  - 3) w sytuacji wcześniejszego zakończenia okresu ubezpieczenia, składka minimalna podlega proporcjonalnemu zwrotowi zgodnie z zapisami § 34 ust. 20.

Skargi i zażalenia **§ 36**

1. Skargi, zażalenia w tym reklamacje mogą być składane przez Ubezpieczającego, Ubezpieczonego lub Uprawnionego z umowy ubezpieczenia do WARTY:
  - 1) w formie pisemnej na adres: skr. pocztowa 1020, 00-950 Warszawa,
  - 2) w formie elektronicznej za pomocą formularza <https://www.warta.pl/reklamacje>,
  - 3) telefonicznie pod nr 502 308 308,
  - 4) w każdej jednostce WARTY, na piśmie doręczonym osobiście lub w formie ustnej do protokołu.
2. WARTA rozpatrzy skargę, zażalenie lub reklamację w terminie 30 dni od daty wpływu i udzieli odpowiedzi w formie pisemnej przesyłką listową lub w formie elektronicznej na wniosek składającego skargę, zażalenie, reklamację. W szczególnie skomplikowanych przypadkach termin na udzielenie odpowiedzi może zostać przedłużony do 60 dni, o czym wnoszący skargę, zażalenie, reklamację zostanie uprzednio powiadomiony.
3. Organem właściwym do rozpatrzenia skargi, zażalenia, reklamacji jest jednostka organizacyjna wyznaczona przez Zarząd WARTY.
4. Podmiotem uprawnionym do pozasądowego rozpatrywania sporów jest:
  - 1) Sąd Polubowny przy Komisji Nadzoru Finansowego (strona [www: https://www.knf.gov.pl](https://www.knf.gov.pl)),
  - 2) Rzecznik Finansowy (strona [www: https://www.rf.gov.pl](https://www.rf.gov.pl)).
5. W przypadku umów zawieranych przez Internet skargę można złożyć dodatkowo za pośrednictwem platformy internetowej systemu rozstrzygania sporów (Platforma ODR) – adres: <https://ec.europa.eu/consumers/odr/main/index.cfm?event=main.home2.show&lng=PL>
6. Powództwo o roszczenia wynikające z umowy ubezpieczenia można wytoczyć albo według przepisów o właściwości ogólnej albo przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania lub siedziby Ubezpieczającego, Ubezpieczonego, Uprawnionego z umowy ubezpieczenia, spadkobiercy Ubezpieczonego lub spadkobiercy Uprawnionego z umowy ubezpieczenia.

Przejsięcie roszczeń na WARTĘ **§ 37**

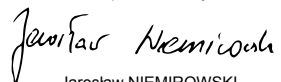
1. Roszczenie Ubezpieczonego przeciwko osobie trzeciej, odpowiedzialnej za szkodę, przechodzi na WARTĘ do wysokości wypłaconego odszkodowania. Jeżeli WARTA pokryła tylko część szkody, Ubezpieczonemu przysługuje co do pozostałej części pierwszeństwo zaspokojenia przed roszczeniami WARTY.

2. Nie przechodzi na WARTĘ roszczenie Ubezpieczonego do osób pozostających we wspólnym gospodarstwie domowym, chyba że sprawca wyrządził szkodę umyślnie.
3. Ubezpieczony zobowiązany jest zabezpieczyć możliwość dochodzenia przez WARTĘ roszczeń odszkodowawczych wobec osób odpowiedzialnych za szkodę.
4. Jeżeli Ubezpieczony bez zgody WARTY zrzekł się roszczenia przeciwko osobie odpowiedzialnej za szkodę lub je ograniczył, WARTA może odmówić odszkodowania lub je zmniejszyć.
5. Jeżeli zrzeczenie się lub ograniczenie ujawnione zostało po wypłaceniu odszkodowania, WARTA może żądać od Ubezpieczonego zwrotu całości lub części odszkodowania.

Postanowienia końcowe **§ 38**

1. W sprawach nieregulowanych w niniejszych OWU stosuje się odpowiednie przepisy Kodeksu cywilnego i Ustawy o działalności ubezpieczeniowej.
2. W porozumieniu z Ubezpieczającym mogą być wprowadzone do umowy ubezpieczenia postanowienia dodatkowe lub odmienne od ustalonych w niniejszych OWU.
3. Wszystkie odstępowania od postanowień niniejszych OWU muszą być sporządzone pisemnie na polisie lub w formie aneksu pod rygorem ich nieważności.
4. Do umów ubezpieczenia zawieranych na podstawie niniejszych OWU stosuje się prawo polskie.
5. Niniejsze Ogólne Warunki Ubezpieczenia w powyższym brzmieniu mają zastosowanie do umów ubezpieczenia zawieranych od 1 stycznia 2019 r.

Wiceprezes Zarządu

Jarosław NIEMIROWSKI

Prezes Zarządu

Jarosław PARKOT

TUIr „WARTA” S.A. informuje, że w związku z proponowanym zawarciem umowy ubezpieczenia, osoba wykonująca czynności dystrybucyjne zakładu ubezpieczeń, otrzymuje stałe umowne wynagrodzenie uwzględnione w kwocie składki ubezpieczeniowej, a także może otrzymać innego rodzaju korzyści lub zachętę finansową lub niefinansową w związku z działalnością w zakresie dystrybucji ubezpieczeń lub udziałem w przedsięwzięciach promocyjnych dedykowanych dystrybutorom.